

15. Podstawy rachunkowości

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Podstawy rachunkowości	
Kierunek			Ekonomia - studia pierwszego stopnia	
Rodzaj przedmiotu lub modułu			B. Przedmioty podstawowe	
Profil kształcenia (studiów)		praktyczny		
Semestr		3		
Osoba koordynująca przedmiot				
Osoby prowadzące zajęcia				
Język prowadzenia zajęć		Język polski		
Wymiar godzinowy zajęć i pracy studenta			Stacjonarne	Niestacjonarne
1. Wykłady (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)			30	18
2. Ćwiczenia (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)			30	18
Razem 1+2			60	36
3. Praktyki (realizowane samodzielnie przez studentów)			—	—
4. Praca własna studenta (w tym prace domowe i projektowe, przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu)			40	64
Razem 3+4			40	64
SUMA 1+2+3+4			100	100
Łącznie punktów ECTS wg planu studiów			4	4
Wymagania wstępne i dodatkowe				
Podstawy finansów				
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
	OPIS PRZEDMIOTOWEGO EFEKTU UCZENIA SIĘ			SYMBOL EKK (odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się)
	ma wiedzę – zna i rozumie:			Kod efektu

		kierunkowego
	zaawansowanym stopniu wybrane metody, narzędzia i techniki rachunkowości finansowej	EK.I_W05
	w zaawansowanym stopniu zasady funkcjonowania gospodarki rynkowej i jej podmiotów gospodarczych oraz podstawowe uwarunkowania prawne z zakresu rachunkowości	EK.I_W08
	w zaawansowanym stopniu wybrane procesy planowania, organizacji i prowadzenia działalności gospodarczej	EK.I_W11
	ma następujące umiejętności – potrafi, umie:	
	wykorzystać poznane narzędzia warsztatu ekonomisty do prawidłowego interpretowania zjawisk i procesów gospodarczych oraz wykonywania zadań i rozwiązywania problemów z praktyki społeczno-ekonomicznej	EK.I_U02
	posiada umiejętność łączenia wiedzy i praktyki ekonomicznej z normami i zasadami wywodzonymi z aktów normatywnych dotyczących rachunkowości	EK.I_U07
	posiada następujące kompetencje społeczne – ma świadomość i jest gotów do:	
	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści dotyczących zagadnień ekonomicznych, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w realizacji projektów społeczno-ekonomicznych	EK.I_K01
Cele kształcenia		
<p>Zapoznanie studentów z przebiegiem ewidencji procesów gospodarczych, którymi zajmuje się rachunkowość finansowa. Wyjaśnianie procesu gospodarczego w ujęciu rachunkowości jako logicznego, całościowego i zwartego systemu, który rozpoczyna się od pomiaru, udokumentowania i księgowego ujęcia operacji gospodarczych, a kończy sporządzeniem, zbadaniem i zatwierdzeniem opracowania finansowego bez względu na formę prawno-organizacyjną jednostki. Wypracowanie umiejętności budowy oraz sporządzania bilansu, rachunku zysków i strat, księgowania podstawowych operacji gospodarczych, jak również udokumentowania operacji gospodarczych, ich kontroli poprzez weryfikację stanów księgowych (inwentaryzacja). Motywowanie do formułowania własnych ocen, poglądów i rozwiązań zgodnych z określonych przepisami prawa i ustawy o rachunkowości.</p>		
Treści kształcenia		
<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rachunkowość jako system informacyjny - środowisko i zakres rachunkowości, normy prawne prowadzenia rachunkowości w Polsce i regulacje międzynarodowe. – Metody i zasady rachunkowości - zasady prawidłowej rachunkowości, metody stosowane w rachunkowości, działalność gospodarcza jednostki gospodarczej, definiowanie majątku jednostki i źródeł ich pochodzenia, równanie bilansowe - bilans jednostki gospodarczej, podstawowe zasady wyceny aktywów i pasywów, 		

- Konto jako urządzenie księgowo - pojęcie i funkcje konta, kryteria klasyfikacji kont, funkcjonowanie kont: bilansowych, pozabilansowych, niebilansowych, pionowa i pozioma podzielność kont ,rejestracja zdarzeń gospodarczych na kontach, poprawianie błędów księgowych, bilans próbny.
- Dokumentacja księgowa- cech formalne dowodów księgowych, podział dokumentów księgowych, przygotowanie dowodów do księgowania, obieg i archiwowanie dokumentów,
- Organizacja rachunkowości w finansowe gospodarce – zakładowy plan kont, formy i technika prowadzenia ksiąg rachunkowych.
- Aktywa trwałe- ewidencja księgowa - pojęcie i klasyfikacja majątku trwałego, wartości niematerialne i prawne, środki trwałe, środki trwałe w budowie, inwestycje.
- Środki pieniężne i rachunki bankowe - zasady obrotu pieniężnego, zasady obrotu bezgotówkowego, rachunki i kredyty bankowe, krótkoterminowe papiery wartościowe.
- Rozrachunki i roszczenia – rozrachunki i ich klasyfikacja, ewidencja rozrachunków z dostawcami i odbiorcami, pracownikami, publiczno-prawne, inne rozrachunki, rozrachunki w postępowaniu sądowym.
- Obrót materiałowy – istota i klasyfikacja materiałów , metody wyceny materiałów , funkcje konta rozliczenie zakupu, ewidencja obrotu materiałowego.
- Koszty i ich rozliczanie. Kalkulacja – pojęcie i klasyfikacja kosztów, warianty rachunku kosztów, rozliczenie kosztów na układ podmiotowy i nośnikowy, rozliczenia międzyokresowe kosztów, istota, rodzaje i metody kalkulacji.
- Produkty pracy –produkty pracy, klasyfikacja, metody wyceny, księgowe ujęcie.
- Przychody i koszty ich uzyskania – istota i klasyfikacja przychodów, ewidencja przychodów ze sprzedaży majątku obrotowego, ewidencja kosztów uzyskania przychodu ze sprzedaży majątku obrotowego, przychody i koszty finansowe, obroty wewnętrzne i ich koszt własny.
- Kapitały, fundusze i wynik finansowy – istota i klasyfikacja kapitałów, fundusze specjalne, wynik finansowy i jego rozliczenie, obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego.
- Sprawozdawczość finansowa - istota i klasyfikacja sprawozdawczości finansowej, bilans, rachunek zysków i strat, sprawozdanie z przepływów środków pieniężnych.

Ćwiczenia:

- Klasyfikacja majątku jednostki gospodarczej i źródeł jego pochodzenia - sporządzanie bilansu księgowego, wpływ operacji gospodarczych na składniki bilansu.
- Księgowanie na kontach bilansowych - zestawienie obrotów i sald, bilans końcowy,

całościowe ujęcie cyklu ewidencyjnego "od bilansu otwarcia do bilansu zamknięcia".

- Poprawa błędów księgowych -korekta księgowa, storno czerwone i czarne.
- Podzielność pionowa i pozioma kont -ewidencja na kontach syntetycznych i analitycznych.
- Rozrachunki i rozszczenia-rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, rozrachunki z tytułu VAT, rozrachunki publiczno-prawne, rozrachunki z tytułu wynagrodzeń i inne rozrachunki z pracownikami, pozostałe rozrachunki.
- Ewidencja na kontach wynikowych. Ewidencja i rozliczania kosztów w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym. Ewidencja przychodów. Ustalanie wyniku finansowego wariantem porównawczym i kalkulacyjnym.
- Ewidencja aktywów trwałych. Metody amortyzacji. Ewidencja księgowa środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, aktywów finansowych długoterminowych.
- Ewidencja środków pieniężnych i krótkoterminowych aktywów finansowych .Ewidencja obrotu gotówkowego, Ewidencja obrotu bezgotówkowego, rozrachunki z bankiem. Rachunki i kredyty bankowe. Ewidencja krótkoterminowych papierów wartościowych. Inne środki pieniężne (czeki i weksle obce).
- Ewidencja i wycena zakupu i zużycia materiałów. Rozliczenie zakupu materiałów.
- Ewidencja zużycia materiałów za pomocą stałych i zmiennych cen ewidencyjnych.
- Przychody ze sprzedaży i koszty ich uzyskania .Ewidencja sprzedaży produktów i usług , aktywów trwałych- przykład w ujęciu całościowym z ustalaniem wyniku ze sprzedaży.
- Sprawozdawczość finansowa - Istota i rodzaje sprawozdań finansowych; Bilans, Rachunek zysków i strat, Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych.

Zalecana literatura

Podstawowa:

- Szczypa P. (red.) Podstawy rachunkowości : od teorii do praktyki, CEDEWU, Warszawa 2016.
- Filip P., Grzebyk M., Nesterowicz R., Sowa B., Rachunkowość przedsiębiorstw. Podejmowanie i finansowanie działalności gospodarczej Ewidencja Sprawozdawczość. Wyd. Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2014

Uzupełniająca:

- Kata R., Rogowski J., Wybrane problemy rachunkowości finansowej, Wyd. uniwersytetu rzeszowskiego , Rzeszów 2008
- Olchowicz I., Podstawy rachunkowości. t. 1, wykład, Wyd. 8, Difin, Warszawa 2016.

<ul style="list-style-type: none"> – Olchowicz I., Podstawy rachunkowości. t. 2, zbiór zadań z rozwiązaniami , Wyd. 5, Difin, Warszawa 2016. – Ustawa o Rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. 	
Metody i formy prowadzenia zajęć	Tak (X) / nie
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Wykład informacyjny	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	X
Gra dydaktyczna/symulacyjna	X
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda warsztatowa	X
Metoda projektu	
Prezentacja multimedialna	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Praca indywidualna ze studentem (w tym tutoring)	
Hospitacje zajęć realizowanych przez nauczycieli lub innych studentów	
Samodzielne prowadzenie zajęć z dziećmi (uczniami, wychowankami)	
Inne (jakie?) – zajęcia w laboratorium komputerowym z wykorzystaniem oprogramowania Optima lub Symfonia	X
Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się	Tak (X) / nie
Egzamin pisemny	X
Egzamin ustny	
Zaliczenie pisemne na zakończenie zajęć	
Zaliczenie ustne na zakończenie zajęć	X
Kolokwium pisemne śródsemestralne	
Kolokwium ustne śródsemestralne	

Test	
Esej	
Raport	
Prezentacja multimedialna	
Udział w debacie	
Projekt lub wytworzenie produktu	
Sprawozdania z zajęć laboratoryjnych	
Inne (jakie?) –praktyczne umiejętności wykorzystania programów takich jak Optima czy Symfonia do realizacji powierzonych zadań podczas zajęć	X
Uwagi prowadzącego	
Skala ocen i sposób ustalania ocen	
Skala ocen: niedostateczny (2) dostateczny (3) dostateczny plus (3,5) dobry (4) dobry plus (4,5) bardzo dobry (5)	Ocena ustalana jest na podstawie następującej skali: Poniżej 55.00 % - ocena 2 55.00 % i więcej - ocena 3 60.00 % i więcej - ocena 3,5 70.00 % i więcej - ocena 4 80.00 % i więcej - ocena 4,5 90.00 % i więcej - ocena 5